

Anyte:

Anyte var en hellenistisk digterinde, som skrev omkring det 3. århundrede f. kr., fra Tegea i Arkadien. Meget lidt om hendes liv er kendt, men vi ved at 24 epigrammer i *Den Græske Antologi* er tilskrevet hende. Ud af disse 24 menes det, at 20 af dem er ægte¹. *Den Græske Antologi* er en samling af digte, som strækker sig over en længere tidsperiode, helt fra den klassiske til den Byzantinske periode af græsk litteratur.

Anytes epigrammer indeholder dedikationer til adskillige dyr og til naturen, men også til objekter og mennesker. Hendes epigrammer, med disse pastorale temaer, skal måske også antages som lyrik, for lyrikkens skyld, og ikke rigtige epigrammer i brug. Hendes digtning følger det elegiske versemål, dvs. skiftevis heksameter og pentameter:

-UU -UU -UU -UU -UU -UU

-UU -UU - / -UU -UU -

Som sagt, er det lidt vi ved om hendes liv. Men vi ved at hendes digtning var meget værdsat i antikken. Antipater af Tessalonien, som skrev under Kejser Augustus, kaldte hende for "*den kvindelige Homer*" og tilføjede hende til hans liste over 9 fantastiske kvindelige digtere, en liste hvorpå Sapfo også er nævnt. Ud fra receptionen af hendes digtning og selve hendes epigrammer, giver det mening af Anyte er placeret på sådan en liste².

Tekstudgaven herunder er fra Loeb, hvor man tilsvarende også kan finde oversættelser.

---

¹ <https://www.britannica.com/biography/Anyte>

² <https://www.britannica.com/biography/Anyte>

190. ANYTHΣ, οἱ δὲ ΛΕΩΝΙΔΟΥ – Myro

Ακρίδι τᾶ κατ' ἄρουραν ἀηδόνι, καὶ δρυοκοίτᾳ
τέττιγι ξυνὸν τύμβον ἔτευξε Μυρῶ,
παρθένιον στάξασα κόρα δάκρυ· δισσὰ γὰρ αὐτᾶς
παίγνι' ὁ δυσπειθῆς ὄχγετ' ἔχων Ἄϊδας.

ἀκρίς, ἦ: græshoppe

ἄρουρα, ἦ: land, jord

ἀηδών, ἦ: sanger / sangerske, her: nattergal

δρυοκοίτης, ὁ: hvilende på egetræ

τέττιξ, ὁ: cikade

ξυνός, 3: fælles, almindelig, offentlige

τύμβος, ὁ: jordhøj, grav, gravsted

τεύχω: laver, bygger

στάξω: drypper, falder

δάκρυον, τό: tåre

δισσός: dobbelt, tvefoldig

παίγνιος, ον: adj., spøgefuld, her: subs. Dyr, kæledyr

δυσπειθής (δυσ-άγωγος), ον: adj., vanskelig at styre, svær at overtale, urokkelige

οἴχομαι: går væk, går bort

202. ANYTHΣ – Hønen

Οὐκέτι μ' ὡς τὸ πάρος πυκινὰς πτερύγεσσιν ἐρέσσων

ὄρσεις ἐξ εὐνῆς ὄρθριος ἐγρόμενος·

ἦ γάρ σ' ὑπνώοντα σίνις λαθηδὸν ἐπελθὼν

ἔκτεινεν λαιμῷ ῥίμφα καθεὶς ὄνυχα.

οὐκέτι: adv., ikke mere, ikke længere

ὡς τὸ πάρος: adv., før, forhen

πυκνός, 3: adj., tætbundet, hyppigt (om en materiers beskaffenhed)

πτέρυξ, ἦ: vinge

ἐρέσσω: bevæge fremad, her: basker, flapper

ὄρνυμι: vækker

εὐνή, ἦ: seng

ὄρθριος: adj., morgnen –

ἐγείρω: vækker, vågner

ὑπνάω: sover

σίνις, ὄ: en røver, fordærver (i dette tilfælde er 'røveren' nok en ræv)

λαθηδόν: adv., hemmeligt, med list

ἐπέρχομαι (εἰς-έρχομαι): kommer ind

κτείνω: dræber

λαιμός, ὄ: strube, svælg, hals

ῥίμφα: adv., let, hurtigt

καθήμι: nedsender, nedsænker

ὄνυξ, ὄ: klo, klør

208. ANYTHES ΛΥΡΙΚΗΣ – Hesten

Μνήμα τόδε φθιμένου μενεδαίου εἶσατο Δᾶμις
ἵππου, ἐπεὶ στέρνον τοῦδε δαφονὸς Ἄρης
τύψε· μέλαν δέ οἱ αἶμα ταλαυρίνου διὰ χρωτὸς
ζέσσει, ἐπὶ δ' ἀργαλέα βῶλον ἔδευσε φονᾶ.

μνήμα, τό: gravminde, erindringstegn

φθίω: svinder hen, omkommer, dør

μενεδήιος(μενε-δήιος), ον: en som holder stand i kamp, stedfast

ἵζω: sætter, her: bygger, opstiller

στέρνον, τό: bryst, brystkasse

δαφονός, ον: adj., blodbestænket

τύπτω: stikker, spidder

ταλαύρινος, ον: adj., kæmpende med oksekindsskjold (attribut til Ares), her: tyk

χρῶς, ὁ: hud

ζέω: koger, syder, fremsprudler

ἀργαλέος, 3: smertelig, utålelig

βῶλος, ἡ: jord, land

δεύω: gøre noget vådt, fugter

φονή, ἡ: mord, drab

215. ANYTHΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ – Delfinen

Οὐκέτι δὴ πλωτοῖσιν ἀγαλλόμενος πελάγεσσιν
αὐχέν' ἀναρρίψω βυσσόθεν ὀρνύμενος,
οὐδὲ περὶ ἄσκαλάμοισι³ νεῶς περικαλλέα χεῖλη
ποιφύσσω, τὰμᾶ τερπόμενος προτομᾶ·
ἀλλὰ με πορφύρεα πόντου νοτίς ὣς' ἐπὶ χέρσον,
κεῖμαι δὲ ῥαδινὰν τάνδε παρ' ἠϊόνα.

πλωτός, 3: adj., flydende, svømmende

ἀγάλλω: hædrer, fejrer, medium + dativ: glæder sig ved

πέλαγος, τό: hav, bølger

αὐχὴν, ὀ: hals

ἀναρρίπτω: kaster op ad, løfter

βυσσόθεν: adv., fra bunden/grunden af

ὀρνυμι: driver, tilskynder, (kropslig bevægelse op ad)

σκαλάμοισι: ingen oversættelse (indikeret af crux)

περικαλλής: adj., meget smuk

χεῖλος, τό: kant, rand

ποιφύσσω: pruste rundt

τέρπω: fornøjer, glæder

προ-τομή, ἠ: galionsfigur

πορφύρεος, 3: adj., bølgende med mørkt skær

νοτίς, ἠ: fugtighed, væde

χέρσος, ἠ: fastland

κεῖμαι: ligger

ῥαδινός, 3: adj., smal, fin

ἠϊών, ἠ: bred, strandbred, kyst

---

³ Anthologia Graeca bog VII-VIII ed. Hermann Beckby bruger "εὐσκαλμοιο".

486.ANYTHΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ - Philainis

Πολλάκι τῷδ' ὀλοφυδνὰ κόρας ἐπὶ σάματι Κλείνα
μάτηρ ὠκύμορον παῖδ' ἐβόασε φίλαν,
ψυχὰν ἀγκαλέουσα Φιλαινίδος, ἃ πρὸ γάμοιο
χλωρὸν ὑπὲρ ποταμοῦ χεῦμ' Ἀχέροντος ἔβα.

πολλάκις: adv., mange gange, ofte

ὀλοφυδνός, 3: klagende, jamrende

σημα, τό: tegn, kendetegn, mærke, her: grav

ὠκύμορος: adj., døde hurtigt, døde for tidligt

βοάω: råber, skriger

ἀνακαλέω: kalder tilbage, hidkalder (igen og igen)

χλωρός, 3: adj., bleggrøn

490. ANYTHΣ - Antibia

Παρθένον Ἀντιβίαν κατοδύρομαι, ἄς ἐπὶ πολλοὶ
νυμφῖοι ἰέμενοι πατρὸς ἴκοντο δόμον,
κάλλευσ καὶ πιτυτᾶτος ἀνὰ κλέος· ἀλλ' ἐπὶ πάντων
ἐλπίδας οὐλομένα Μοῖρ' ἐκύλισε πρόσω.

ὀδύρομαι: sørger over, jamrer over

ἴημι: sender, skikker (om mennesker)

ἰκνέομαι: kommer

πιτυτή, ἦ: forståelse, klogskab

ἐλπίς, ἦ: håb

οὐλόμενος, 3: fordærvende, uheldbringende, frobandet

υλίνδω: vælter, ruller væk, fjerner

πρόσω: adv., bevægelse frem, videre

538. ANYTHΣ – En persisk slave

Μάνης οὗτος ἀνὴρ ἦν ζῶν ποτέ· νῦν δὲ τεθνηκῶς

ἴσον Δαρείῳ τῷ μεγάλῳ δύναται.

ζῶς: adj., være i live

θνήσκω: værende død, døende

ἴσος: adj., ligelig, lige så

δύναμαι: være lige så stærk/stor, ækvivalent

646. ANYTHΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ - Erato

Λοίσθια δὴ τάδε πατρὶ φίλῳ περι χεῖρε βαλοῦσα

εἶπ' Ἐρατῶ, γλωροῖς δάκρυσι λειβομένα·

“ὦ πάτερ, οὐ τοι ἔτ' εἰμί, μέλας δ' ἐμὸν ὄμμα καλύπτει

ἤδη ἀποφθιμένης κυάνεος θάνατος.”

λοίσθιος, ον: adj., sidste

λείβω: udgyde, fælde

ἔτι: adv., stadigvæk, endnu

ὄμμα, τό: øje

ἀποφθίνω (ἀπο-φθίθω): dræbes, omkommer

κυάνεος, 3: adj., mørk, dunkel, dyster

649. ANYTHES ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ - Thersis

Ἄντί τοι εὐλεχέος θαλάμου σεμνῶν θ' ὑμεναίων
μάτηρ στήσε τάφῳ τῷδ' ἐπὶ μαρμαρίνῳ
παρθενικάν, μέτρον τε τεὸν καὶ κάλλος ἔχουσιν,
Θερσί· ποτιφθεγκτὰ δ' ἔπλεο καὶ φθιμένα.

εὐλεχῆς θάλαμος: ægteskabsseng

σεμνόν, 3: hellig, ærværdig

ὑμέναιος, ὁ: bryllups sang

ἴστημι: stiller, opfører

τάφος, ὁ: begravelse, grav(høj)

μαρμάρινος, 3: adj., af marmor

μέτρον, τό: at måle noget (fx det fulde mål af visdom)

προσ-φθεγκτός, ὄν: adj., tiltaler, adresserer

πέλω: bliver (when once in being they pass not away), her: har eksisteret

φθίω: dør, forsvinder

724. ANYTHΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ – Proarchus

Ἦ ῥα μένος σε, Πρόαρχ', ὄλεσ' ἐν δαΐ, δῶμά τε

πατρὸς

Φειδία ἐν δνοφερῶ πένθει ἔθου φθίμενος·

ἀλλὰ καλόν τοι ὑπερθεν ἔπος τόδε πέτρος ἀεΐδει,

ὡς ἔθανες πρὸ φίλας μαρνάμενος πατρίδος.

μέμος, τό: livskraft, mod, styrke

δαίς, ἦ: krig, kamp

ἄλλομι: ødelægger, dræber

δῶμα, τό: hus, hjem

δνοφερός, 3: dunkel, mørk, sort

πένθος, τό: sorg

τίθημι: placeret

ὑπερθεν: adv., ovenfor, ovenover

ἔπος, τό: ord

θνήσκω: dør, gik bort

μάρναμαι: kæmper

πατρίς, ἦ: fædreland

(6) 123. ANYTHΣ

Ἔσταθι τεῖδε, κράνεια βροτοκτόνε, μηδ' ἔτι λυγρόν

χάλκεον ἄμφ' ὄνυχα στάζε φόνον δαΐων

ἀλλ' ἀνά μαρμάρεον δόμον ἡμένα αἰπὸν Ἀθάνας,

ἄγγελλ' ἀνορέαν Κρητὸς Ἐχεκρατίδα.

τεῖδε: dor. τῆδε: her

κράνεια, ἦ: rød kornel træ, her: spyd

βροτο-κτόνος, ον: adj., menneskedræbende

λυγρός: adj., bedrøvelig, sørgelig

χάλκεος, 3: adj., kobber, her: dristig, skamløs, uforskammet

φόνος, ό: drab, mord

δαίος: adj., fjendtligt, her: fjender

μαρμάρεος, 3: adj., glimrende, skinnende

ἦμαι: sat, lagt, stillet

αἰπύς: adj., høj, stejl

ἀνορέα, 3: manddom, mandsmød